

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และมีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วยต่างกัน และศึกษาปัญหาของการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย ยกเว้นห้องผ่าตัด ห้องคลอด ห้องฉุกเฉิน และหอผู้ป่วยหนัก ในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่มีวิทยาลัยพยาบาลสังกัดเดียวกันตั้งอยู่ ซึ่งได้แก่โรงพยาบาลศูนย์ 9 แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป 8 แห่ง รวมเป็น 17 แห่ง จำนวน 222 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคล ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติ สำหรับนักศึกษาพยาบาล ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัญหาการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล ของหัวหน้าหอผู้ป่วย

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหาร การพยาบาล และทางการศึกษาพยาบาล จำนวน 10 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม เมื่อปรับปรุงแก้ไขจากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลราชวิถี และโรงพยาบาลตำรวจ จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาคำนวณหาความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ ครอนบาช (Cronbach's coefficient) ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ .91

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ทั้ง 17 แห่ง ในการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม โดยส่งทางไปรษณีย์ แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 257 ชุด ได้รับคืนและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 222 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.38 ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 5 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS สถานภาพส่วนบุคคลวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ข้อมูลด้านกิจกรรมการบริหารงานวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จำแนกตามประเภทของโรงพยาบาล และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วย โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และทดสอบค่าเอฟ (F-test) ตามลำดับ และข้อมูลปัญหาการบริหารงานวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ

1. สถานภาพของตัวอย่างประชากร
 - 1.1 หัวหน้าหอผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอายุ 40 - 49 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป และวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี
 - 1.2 หัวหน้าหอผู้ป่วยส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยศัลยกรรมและโรงพยาบาลศูนย์
2. หัวหน้าหอผู้ป่วยปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนักศึกษาพยาบาล ด้านการวางแผน การจัดระบบงาน การอำนวยการ การควบคุมงาน และรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก กิจกรรมการบริหารงานที่หัวหน้าหอผู้ป่วยปฏิบัติมากที่สุด คือ ให้มีการรายงานระหว่างเวร (การส่งเวร) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยโดยเน้นปัญหาและการพยาบาลที่ให้ และกิจกรรมการบริหารงานที่หัวหน้าหอผู้ป่วยปฏิบัติน้อยที่สุด คือ จัดตารางการใช้ห้องประชุมปรึกษากายในหอผู้ป่วย
3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล โดยรวมทุกด้านของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์

การทำงานต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า กิจกรรมการบริหารงานด้านการวางแผนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล ของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไป พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ปัญหาการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้านการวางแผน การจัดระบบงาน การอำนวยความสะดวก การควบคุมงาน และรวมทุกด้าน พบว่า หัวหน้าหอผู้ป่วยมีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยของปัญหารวมทุกด้านที่พบจากการวิจัยครั้งนี้ สามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. สัดส่วนระหว่างพยาบาลประจำการกับจำนวนนักศึกษาที่ฝึกปฏิบัติงานภายในหอผู้ป่วย
2. สภาพทางกายภาพของหอผู้ป่วยซึ่งเอื้อต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
3. จำนวนพยาบาลประจำการที่มีความรู้ และทักษะเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษา
4. การสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาในด้านงบประมาณ เพื่อจัดเตรียมเอกสาร ตำราวัสดุอุปกรณ์
5. การสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการจัดให้มีสถานที่ภายในหอผู้ป่วยที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษา
6. ความรู้และทักษะในการเตรียมพยาบาลประจำการให้มีความรู้เกี่ยวกับการนิเทศและการประเมินผล
7. ความสามารถในการวิเคราะห์และวางแผนแก้ไข้ปัญหา
8. การได้รับคำชี้แจงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และกำหนดการในการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาจากสถาบันการศึกษา
9. ความร่วมมือของพยาบาลประจำการในการนิเทศนักศึกษา
10. ภาระกิจของหัวหน้าหอผู้ป่วยต่อการติดตามนิเทศการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องกิจกรรมการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยเกี่ยวกับประสพการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข สามารถอภิปรายประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. หัวหน้าหอผู้ป่วยปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสพการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติ สำหรับนักศึกษาพยาบาล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดประสพการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติ สำหรับนักศึกษาพยาบาลนั้น กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหอผู้ป่วยในด้านการบริการการศึกษา (กระทรวงสาธารณสุข, 2530) ดังนั้นจึงถือได้ว่าเป็นนโยบายที่หัวหน้าหอผู้ป่วยทุกคนจะต้องนำไปปฏิบัติ จึงทำให้หัวหน้าหอผู้ป่วยปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับประสพการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาลสอดคล้องกัน และในการวางแผนการจัดประสพการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัตินั้น จะเป็นการประสานงานกันระหว่างอาจารย์พยาบาลกับหัวหน้าหอผู้ป่วย จึงเป็นเหตุให้หัวหน้าหอผู้ป่วยจะต้องรับผิดชอบโดยตรงในการจัดประสพการณ์การเรียนรู้ สำหรับนักศึกษา นอกจากนี้จำนวนอาจารย์พยาบาลมีน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักศึกษา คือ มีอัตราส่วนระหว่างอาจารย์ : นักศึกษา 1 : 19 (คณะกรรมการการศึกษาสภาการศึกษาพยาบาลและศูนย์ประสานงานการศึกษายพยาบาล, 2528) ซึ่งไม่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดให้ อาจารย์ : นักศึกษา 1 : 4 ถึง 1 : 8 จึงทำให้บางครั้งอาจารย์พยาบาลต้องขอความร่วมมือจากหัวหน้าหอผู้ป่วยในการเินเทศนักศึกษา ซึ่งมีผลทำให้หัวหน้าหอผู้ป่วยมีบทบาทในการจัดประสพการณ์การเรียนรู้มากขึ้น (ภัทรา เล็กวิจิตรธาดา, 2529) ดังนั้น จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้หัวหน้าหอผู้ป่วยปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสพการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล อยู่ในระดับมาก

การที่หัวหน้าหอผู้ป่วยปฏิบัติกิจกรรมการบริหารเกี่ยวกับประสพการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษา ในระดับมากนั้น แสดงให้เห็นว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยให้ความร่วมมือในการศึกษาภาคปฏิบัติของนักศึกษา ซึ่งจะเป็ผลดีต่อการผลิตพยาบาลที่มีคุณภาพต่อไป

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กิจกรรมการบริหารงานที่หัวหน้าหอผู้ป่วยปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 4.77$) คือให้มีการรายงานระหว่างเวร (การส่งเวร) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วย โดยเน้นปัญหาและการพยาบาลที่ให้นั้น เนื่องจากการรายงานที่มีคุณภาพแสดงถึงคุณภาพทางการพยาบาล และในปัจจุบันการรายงานก็เน้นระบบปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยเป็นหลัก ซึ่ง

กองการพยาบาล (2527) ได้ให้แนวทางการรายงานดังนี้คือ 1. มีอาการและการเปลี่ยนแปลงหรือปัญหา 2. การพยาบาลหลังการรักษาซึ่งเป็นการแก้ปัญหาสนองต่อความต้องการ 3. ผลการพยาบาลที่ผู้ป่วยได้รับ ดังนั้นจึงเป็นกิจกรรมที่หัวหน้าหอผู้ป่วยต้องจัดให้มี และการรายงานระหว่างเวรเป็นกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติกันเป็นประจำและหัวหน้าหอผู้ป่วยมีส่วนร่วมในกิจกรรมนี้ด้วย จึงทำให้หัวหน้าหอผู้ป่วยปฏิบัติกิจกรรมในเรื่องการรายงานระหว่างเวร (การส่งเวร) ในเรื่องเกี่ยวกับผู้ป่วย โดยเน้นปัญหาและการพยาบาลที่ให้มากที่สุด ส่วนกิจกรรมที่หัวหน้าหอผู้ป่วยปฏิบัติกิจกรรมน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.64$) คือ การจัดทำตารางการใช้ห้องประชุมปรึกษากายในหอผู้ป่วย ทั้งนี้เนื่องจากในบางหอผู้ป่วยอาจไม่มีห้องประชุมปรึกษาโดยเฉพาะ อาจจะใช้บริเวณระเบียงหรือมุมใดมุมหนึ่งของหอผู้ป่วยเป็นสถานที่ประชุมปรึกษา ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารด้านอาคารสถานที่ พยาบาลมักไม่มีส่วนร่วมมาตั้งแต่แรกเริ่มก่อสร้างตัวอาคาร และเป็นการยากที่จะแก้ไขในเรื่องโครงสร้าง คงได้แต่ปรับใช้เท่าที่จำเป็น (กองการพยาบาล, 2528) จึงทำให้ค่าเฉลี่ยของกิจกรรมการจัดตารางการใช้ห้องประชุมปรึกษากายในหอผู้ป่วยของหัวหน้าหอผู้ป่วยน้อยที่สุด

2. เปรียบเทียบกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติ สำหรับนักศึกษาพยาบาล ของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันโดยรวมทุกด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบแต่ละด้าน พบว่า หัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีกิจกรรมการบริหารงานด้านการวางแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า หัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 6 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล ด้านการวางแผนแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยมานานนั้นอาศัยความชำนาญและประสบการณ์ ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดทักษะในการทำงาน ซึ่งมีผลต่อการบริหารงาน (สิปปนนท์ เกตุทัต, 2518) ทำให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ปัญหา และเกิดความผิดพลาดน้อยลง เกิดความมั่นใจในการทำงาน ส่วนหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 6 ปี นั้น เป็นกลุ่มที่อยู่ตำแหน่งบริหารไม่นานนัก ยังต้องการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดทักษะในการบริหารจากผู้บริหารพยาบาลที่มีประสบการณ์มาก่อนและในการดำรงตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วยนั้น พยาบาลไม่ได้รับการเตรียมตัว

ให้ทำหน้าที่บริหารมาก่อน แต่อาศัยการเรียนรู้โดยการสังเกต การแนะนำอบรมในระหว่างการทำงานขณะเป็นพยาบาลประจำการ (วิเชียร ทวีลาภ, 2522)

ดังนั้นจึงทำให้หัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 6 ปี และสูงกว่า 10 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาลแตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาลที่ปฏิบัติงานในประเภทโรงพยาบาลที่แตกต่างกัน พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการบริหารงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล ไม่เกี่ยวข้องกับประเภทของโรงพยาบาลที่ปฏิบัติงาน ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของ พวงนิศ ชนมณี (2532) ที่พบว่า ระดับการจัดการงานวิชาการในหอผู้ป่วยของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลที่มีขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า โรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไป ที่กลุ่มตัวอย่างประชากรปฏิบัติงานอยู่นั้น เป็นโรงพยาบาลสังกัดเดียวกัน คือ กระทรวงสาธารณสุข จึงย่อมจะมีนโยบายหรือแนวทางการปฏิบัติงานเหมือนกัน หัวหน้าหอผู้ป่วยในฐานะผู้รับนโยบายมาสู่การปฏิบัติ ย่อมจะต้องปฏิบัติตามนโยบายหรือแนวทางของกระทรวงสาธารณสุขเช่นเดียวกัน จึงทำให้การบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาลไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้โรงพยาบาลศูนย์แต่ละแห่งจะเป็นแหล่งให้การสนับสนุน และนิเทศงานโรงพยาบาลทั่วไป ทั้งทางด้านบริหาร บริการ และวิชาการด้วย (กระทรวงสาธารณสุข, 2530) จึงทำให้หัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลทั่วไปได้รับการตรวจตรา ประเมินผล และคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน จากหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลศูนย์ ทำให้แนวความคิดและแนวการปฏิบัติของหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไปมีกิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาลไม่แตกต่างกัน

4. จากผลสรุปปัญหาการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาลทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน การจัดระบบงาน การอำนวยความสะดวก และการ

ควบคุมงาน พบว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยมีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าปัญหาอื่น ๆ 10 อันดับแรกนั้น เป็นปัญหาด้านการวางแผน 6 เรื่อง ปัญหาด้านการจัดระบบงาน 3 เรื่อง และปัญหาด้านการควบคุมงาน 1 เรื่อง จากลักษณะปัญหาที่กล่าวข้างต้นจะเห็นว่าเป็นปัญหาด้านการวางแผนมากกว่าด้านอื่น ๆ อภิปรายได้ดังนี้คือ แม้ว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยซึ่งถือว่าเป็นผู้บริหารระดับกลางที่ต้องปฏิบัติงานที่มีการวางแผนเป็นประจำ ซึ่งน่าจะมีทักษะในการวางแผน แต่ในการวางแผนปฏิบัติงานนั้นต้องอาศัยความรู้ความสามารถ อันเป็นหลักวิชาอย่างแท้จริง จึงจะสามารถวางแผนได้อย่างดี ประสิทธิภาพ (นิรมล คำเดือน, 2529) แต่กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีอายุ 40 - 49 ปี (ร้อยละ 52.7) และมีความรู้ระดับปริญญาตรี ไม่มีโอกาสได้รับการฝึกฝนอบรมหรือศึกษามาในขณะที่ศึกษาในสถาบัน เนื่องจากในหลักสูตรเดิมยังไม่ได้บรรจุวิชาการบริหารการพยาบาลไว้ (ไพลิน นกุลกิจ, 2529) นอกจากนี้ปัญหาการวางแผนยังมีสาเหตุจากขาดสิ่งสนับสนุน เพื่อการวางแผนไม่ว่าจะเป็นนโยบายขององค์การที่ไม่ค่อยให้ความสำคัญในการวางแผนบริหารขององค์การพยาบาล หรือขาดปัจจัยสนับสนุนด้านงบประมาณ (มธุริวารวิชชา, 2533) จึงทำให้หัวหน้าหอผู้ป่วยมีปัญหาในด้านการวางแผนมาก แต่การวางแผนนั้นเป็นขั้นตอนสำคัญของการบริหารงานที่มีผลต่อความสำเร็จของการปฏิบัติงาน เพราะการวางแผนจะทำให้งานดำเนินไปอย่างสอดคล้องกัน และบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ (สุลักษณ์ มิชูทรัพย์, 2530) ดังนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ปัญหาการบริหารงานด้านการวางแผนของหัวหน้าหอผู้ป่วยควรได้รับการแก้ไข โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาสัดส่วนระหว่างพยาบาลประจำการกับนักศึกษาที่ฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วย ซึ่งเป็นปัญหาอันดับหนึ่งนั้น เป็นปัญหาที่หัวหน้าหอผู้ป่วยจะต้องมีการวางแผนจัดอัตรากำลังในหน่วยงาน ในระหว่างที่มีนักศึกษาชั้นฝึกปฏิบัติงาน และพัฒนาความสามารถของพยาบาลประจำการที่มีจำกัดนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงาน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรจัดให้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ในด้านการวางแผน การจัดระบบงาน การอำนวยการ และการควบคุมงาน ให้แก่หัวหน้าหอผู้ป่วยโดยเฉพาะที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 6 ปี

2. ผู้บริหารระดับสูง ควรให้ความสำคัญและมึนโยบายในการสนับสนุนในด้านปัจจัยการบริหารงาน โดยเฉพาะด้านงบประมาณ และบุคลากร เพื่อให้สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่นักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษากิจกรรมการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติ สำหรับนักศึกษาพยาบาลสังกัดอื่น ๆ
2. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาการบริหารงานเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย